

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

Dec 21

Joke: 🍊 "Knock Knock! Who's there? Orange. Orange who?" (The answer is at the end of this post.)

A חיזוק Vort

Rising Up From The Pit And Becoming The Leader

וישלח פרעה ויקרא את יוסף ויריצוהו מן הבור ויגלה ויחלף שמלתיו ויבא אל פרעה (בראשית מא:יד)

ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן אתה על יד יוסף וילבש אותו בגדי שש וישם רבד הזהב על צוירו

(בראשית מא:מב)

With divinely inspired insight to interpret Pharaoh's dream, Joseph was elevated to the throne from his former position in the pit of prison.

אמר להו גברא רבה אנא אמרו ליה מנא ידעינן אמר להו או אתון בעו מינאי מילתא או אנא איבעי מיניכו מילתא אמרו ליה בעי את אמר להו האי מאן דקץ כופרא מאי משלם אמרו ליה משלם דמי כופרא והא הוי תמרי אמרו ליה משלם דמי תמרי אמר להו והא לאו תמרי שקל מיניה אמרו ליה אימא לן את אמר להו בששים וכו'. וכו'. (בב"ק נט:)

This story is with אליעזר זעירא. He wasn't the only one who was released from being detained on account of his showing his knowledge of the laws.

אבא בר מרתא דהוא אבא בר מניומי הוה מסקי ביה דבי ריש גלותא זוזי אייתוהו קא מצערי ליה הוה שדי רוקא אמר להו ריש גלותא אייתו מאנא סחיפו עלויה אמר להו לא צריכתו הכי א"ר יהודה רוק דורסו לפי תומו אמר להו צורבא מרבנן הוא שבקוהו (שבת קכא:)

So you see that in the times of the גמרא if one showed that he was a צורבא מרבנן it would get him out of jail. However, if he showed his **superiority** in learning, this would get him the throne (i.e. Rosh Yeshiva position).

אביי ורבי זירא ורבה בר מתנה הוו יתבי והוו צריכי רישא אמרי כל דאמר מילתא ולא מפריך להוי רישא דכולהו איפריך דאביי לא איפריך וכו'. וכו'. (הוריות יד.)

It happens to be that אביי was older than רבא. Here is the proof.

כשמת רב יהודה נולד רבא (קידושין עב:)

Now גמרא to be literal. understands this ד"ה אמר רבה רב הונא אסברא לי in מנחות לו עמוד אלף in תוספות.

And we know that אביי was alive and saying over שמענתא's in the name of עולא during יהודה's lifetime.

עולא איקלע לפומבדיתא אמר ליה רב יהודה לרב יצחק בריה זיל אמטי ליה כלכלה דפירי וחזי היכי אבדיל אל אזל שדר ליה לאביי וכו'. וכו'. (פסחים קד:)

Nevertheless they only made אביי the רישא because of his capabilities when it came to learning, and they didn't take into account the fact that he was older.

The Pit Is Raised

מסורת הש"ס The Conceptual

בור וחולייתתה מצטרף לעשרה

1. דאמר ר' יוחנן בור וחולייתתה מצטרפין לעשרה (שבת צט.).

For R' Yochanan said: The depth of the pit and the height of its bank combine to form the ten-tefach partition enclosing a private domain.

2. מתני' בור ברה"ר וחולייתו גבוה עשרה טפחים וכו'. וכו'. גמ' וכו'. וכו'. ור' יוחנן אמר אפילו תימא בסמוכה הא קא משמע לן דבור וחולייתו מצטרפין לעשרה (עירובין צט:).

Mishnah: If there is a water hole in the Reshus Harabim, and its embankment is ten Tefachim high, one who is in a nearby Reshus Ha'Yachid may draw water from the water hole on the Sabbath via a window that is above it etc. etc. **Gemara:** The Gemara gives another answer: R' Yochanan said : You could even say that the water hole was close to the wall, with no Reshus Ha'rabim between them, and yet the Mishna specifies that an embankment is required, because the case here is of a water hole that is less than ten Tefachim deep, but that measures ten Tefachim together with the embankment, and the Tanna teaches us that a water hole together with its embankment can combine to complete the requisite height of ten Tefachim.

3. אמר רבא הניח אבן על פי הבור והשלימה לעשרה באנו למחלוקת רבי ורבנן פשיטא מהו דתימא למטה הוא דהבלא ידידיה קא קטיל ליה אבל למעלה דלא הבלא ידידיה קא קטיל אימא לא קא משמע לן (בבא קמא נא:).

Rava said: In a case where one placed a one-Tefach-high stone at the edge of a nine-Tefach pit and thereby completed it to a depth of ten Tefachim, we have arrived at the dispute between Rabbi and the Rabbanan. According to Rabbi, the second person is exclusively liable for death and they share liability for injuries, but according to the Rabbanan the second is exclusively liable even for injuries.

The Gemara wonders why Rava needed to say this:

This is obvious! Why should adding a Tefach at the top of a pit be different than adding a Tefach at the bottom?

The Gemara responds: You might have said that it is only when one adds a Tefach at the bottom that he is liable, because his foul air in the deepest part of the pit kills the animal that falls in, but when one adds a Tefach at the top, where it is not his foul air that kills the animal, I can say that he is not liable according to either Rabbi or the Rabbanan. Rava therefore informs us that both Rabbi and the Rabbanan hold him liable even in this case, in accordance with their respective opinions.

מסורת הש"ס The Conceptual

Argument In Half and Half Expanding Dimensionally מחלוקת מחצה ומחצה

1. איתמר פרוץ כעומד רב פפא אמר מותר רב הונא בריה דרב יהושע אמר אסור רב פפא אמר מותר הכי אגמריה רחמנא למשה לא תפרוץ רובה רב הונא בריה דרב יהושע אמר אסור הכי אגמריה רחמנא למשה גידור רובה וכו. וכו. (עירובין טו:)

Gemara: The status of a partition in which the gaps are exactly equal to the solid sections is the subject of the following Amoraic dispute:

It was stated: If the gaps in a partition equal the walled portion, Rav Papa says: It is permitted to carry in an area enclosed by such partitions. Rav Huna the son of Rav Yehoshua says: It is forbidden to carry there.

The Gemara explains the dispute: Rav Papa says that carrying is permitted because this is what the Merciful One taught Moses regarding partitions: 'Do not leave most of it open.; A partition is invalid only if it is mostly open but a partition which is only half open is valid. Rav Huna the son of Rav Yehoshua says that carrying is forbidden because this is what the Merciful One taught Moses regarding the area to be partitioned: ;Fence in most of it.; A partition must be mostly solid; if its gaps equal its solid sections it is invalid. etc. etc.

2. חצי אחד בעוף וכו' : אתמר רב אמר מחצה על מחצה כרוב רב כהנא אמר מחצה על מחצה אינו כרוב רב אמר מחצה על מחצה כרוב הכי אמר ליה רחמנא למשה לא תשייר רובא רב כהנא אמר מחצה על מחצה אינו כרוב הכי אמר ליה רחמנא למשה שחוט רובא וכו. וכו. (חולין כח:)

The Mishna further stated: If one severs half of one pipe of a bird etc. or one and a half pipes of an animal, his slaughtering is invalid.

The Gemara records a dispute regarding this law: It was stated: Rav said: If through an act of slaughter a pipe is rendered half-severed and half un-severed, it is like the greater part of it were severed, and the Shechita is valid. Rav Kahana said: If a pipe is rendered half-severed and half-unsevered, it is not like the greater part of it were severed, and so the Shechita is invalid.

The Gemara explains their dispute: Rav said that if a pipe is half-severed and half-unsevered, it is like the greater part of it were severed, because the Merciful One said thus to Moses when he Orally transmitted the laws of slaughtering to him: "When you slaughter an animal or a fowl, do not leave over the greater part of the pipe." Hence severing half the pipe is a valid Shechita. Rav Kahana said that if a pipe is half-severed and half-unsevered, it is not like the greater part of it were severed because the Merciful One said thus to Moses when orally transmitting to him the laws of slaughtering: "When you slaughter, sever the greater part of the pipe." According to the tradition received by Rav Kahana, God explicitly mandated the severance of the greater part; hence, severing half will not suffice.

3. איתמר הרי שהיו ישראל מחצה טהורין ומחצה טמאין רב אמר מחצה על מחצה כרוב ורב כהנא אמר מחצה על מחצה אינו כרוב וכו. וכו. (פסחים עט.-עט:)

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

Increasing the dimensions

4. איתמר בור שעומקה כרחבה רבה ורב יוסף דאמרי תרווייהו משמיה דרבה בר בר חנה דאמר משמיה דרבי מני חד אמר לעולם יש בה הבל עד שיהא רחבה יותר על עומקה וחד אמר לעולם אין בה הבל עד שיהא עומקה יתר על רחבה (בבא קמא נא:)

The Gemara discusses when a pit is deemed to have foul air:

It was stated: Regarding a pit whose depth is equal to its width, Rabbah and Rav Yosef both reported opinions in the name of Rabbah Bar Bar Chanah, who had said it in the name of R' Mani. One of them said: There is always foul air in a pit unless its width is greater than its depth. And the other one said: There is never foul air in a pit unless its depth is greater than its width.

Faux Amis

(false friends : Words that sound the same but are different)

קרקשתא (בבא קמא נב.)

Bell

כרכשתא (שבת פב.)

Rectum

כרכשתא (בבא מציעא ז.)

Fringes

כרכשתא (מגילה יד:)(סנהדרין קה.)(בבא מציעא פה.)

Weasel

Joke: 🍊 "Knock Knock! Who's there? Orange. Orange who? Orange you glad to see an image of a כרכשתא instead of a כרכשתא?" (Your answer might depend on which definition is meant for the word כרכשתא)

דף יומי דאטאס און דאס דאטא

The Weasel And The Pit

ואמר ר' אמי בא וראה כמה גדולים בעלי אמנה מניין מחולדה ובור ומה המאמין בחולדה ובור כך המאמין בהקדוש ברוך הוא על אחת כמה וכמה (תענית ח.).

פרש"י ד"ה מחולדה ובור. שהמיתו שני בני אדם מצוי הוא באגדה מעשה בבחור אחד שנתן אמונתו לריבה אחת שישאנה אמרה מי מעיד והיה שם בור אחד וחולדה אמר הבחור בור וחולדה עדים בדבר לימים עבר על אמונתו ונשא אחרת והוליד שני בנים אחד נפל לבור ומת וא' נשכתו חולדה ומת אמרה לו אשתו המ מעשה הוא זה שבנינו מתים במיתה משונה ואמר לה כך וכך היה המעשה :

And R' Ami said: Come and see how great are the people who have faith in God. From where is this derived? From the incident of the weasel and the pit. Now, if one who trusts in a weasel and a pit has his trust honored to such an extent, one who trusts in the Holy One, Blessed is He, all the more so is his trust honored.

The Weasel Is In The Pit

ואין ספק מוציא מידי ודאי והתניא אמר ר' יהודה מעשה בשפחתו של מציק אחד ברימון שהטילה נפל לבור וכו'. וכו'. ואיבעית אימא התם ודאי וודאי הוא כיון דחולדה וברדלס מצויין שם דאי גררוהו בההיא שעתא (פסחים ט. ט:).

But it was taught in the following Braisa: R' Yehudah said: There was once an incident involving the slave woman of a certain oppressor in Rimon, who cast a stillborn child into a pit etc. etc.

דף יומי דאטאס וואס זאגט דאס

The Gemara offers an alternative solution: Or, if you prefer, say that this too is a case of a certainty versus another certainty. Since the weasel and the Bardelas were common there, they certainly had already dragged the stillborn away at that time. Hence, this too is a case of a certainty versus another certainty.

אמר רבא וכי חולדה נביאה היא (פסחים ט:)

There was in fact a חולדה that became a נביאה. There was a woman who achieved the level of prophecy, and her name was חולדה.

So I say this vort of חיזוק: "From the pit to the throne", if you apply yourself to your Torah learning, despite the fact that you may come from a low place that might be as low as the pit, you can achieve greatness.

דאמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יהוצדק אין מעמידין פרנס על הציבור אלא אם כן קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו שאם תזוח דעתו עליו אומרין לו חזור לאחוריך (יומא כב:)

שעה ראשונה אמר להם ...

שלום (בבא קמא נ.)